

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně
v období od 1. 3. do 14. 3. 2014

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.

březen 2013

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

5. 3. 2014 zveřejnil Eurostat druhý odhad vývoje HDP za poslední kvartál roku 2013. Potvrdil se tak únorový odhad, který uváděl 0,3% růst HDP v eurozóně a 0,4% růst v EU28. Meziročně se HDP zvýšilo až o 0,5 % v zemích eurozóny a až o 1 % v EU28. Ze zemích platících eurem dosahovalo nejlepších výsledků Slovinsko (1,2 %), Nizozemí (0,7 %), Portugalsko (0,5 %) a Belgie (0,5 %). Nejvyššího růstu však dosahovaly země mimo eurozónu, především Švédsko (1,7 %), Česká republika (1,6 %) a Rumunsko (1,5 %). Naopak pokles HDP zaznamenal v eurozóně především Kypr (-1 %), Finsko (-0,3 %) a Estonsko (-0,1%). Ze zemí neplatících eurem pokleslo HDP pouze v Dánsku (-0,5 %). Eurostat tak za rok 2013 odhaduje pokles HDP o 0,5 % v eurozóně a růst o 0,1 % v EU28.¹ Zlepšené výsledky za poslední kvartál roku 2013 však naznačují pozitivní vývoj ekonomik eurozóny v roce 2014.

Na posledním zasedání Rady guvernérů ECB 6. 3. 2014 bylo dohodnuto pokračování nastavené monetární politiky, jelikož ekonomické ukazatele naznačily zlepšování ekonomické kondice eurozóny. ECB nepřistoupila ke změně ani pod kritikou ze strany MMF, který doporučil snížení úrokových sazeb a zvážení kvantitativního uvolňování.² I přes nízkou, ale stabilní míru inflace (únorový odhad Eurostatu je 0,8 %)³ zůstala základní úroková sazba na úrovni 0,25 %. ECB i nadále odhaduje velmi nízkou míru inflace. Ve střednědobém a dlouhodobém hledisku se její odhad přibližuje úrovni téměř dvou procent, což je cílová hodnota. Na rok 2014 odhaduje ECB míru inflace v rozmezí 0,6 až 2,0 %.⁴

V březnu pokračovaly i práce na vytvoření bankovní unie. Jednotnému rezolučnímu mechanismu (Single resolution mechanism, SRM) se věnovalo zasedání Euroskupiny 10. 3. 2014. Její předseda Jeroen Dijsselbloem potvrdil pokrok ve vyjednávání dohody o společném rezolučním fondu (Single resolution fund, SRF). Jednání se týkala především otázek, jako je zabezpečení likvidity fondu, možnost námitek členských států vůči rozhodnutím Rady, pravidla pro tzv. bail-in (podíl akcionářů a věřitelů bank na řešení jejich potíží) a sdílení nákladů v případě problémů mezinárodních bankovních skupin. Vzhledem k dalším jednáním však nebyly zveřejněny bližší podrobnosti.⁵

Na návazném jednání, rozšířil ECOFIN mandát řeckému předsednictví pro vyjednávání s Evropským parlamentem o SRM v některých sporných otázkách⁶ tak, aby mohl být mechanismus zaveden ještě před koncem volebního období stávajícího Evropského parlamentu v květnu.⁷ Cílem rezolučního mechanismu je řešit problémy bank tak, aby byly minimalizovány dopady na ekonomiku, finanční stabilitu i občany. Vstoupit v platnost by měl od roku 2015 pro země eurozóny a další, které se dobrovolně připojí.

Kromě bankovní unie se na svém zasedání Euroskupina věnovala i ekonomickému vývoji eurozóny. Uvítala jeho zlepšení, jak naznačily poslední ukazatele, avšak poukázala na stále slabé a pomalé oživení.⁸ Vývoj v Řecku, Portugalsku i na Kypru zhodnotila jako pozitivní. Euroskupina rovněž uvítala pokrok v jednáních mezi Řeckem a Trojkou, která právě

¹ Eurostat, Euro area GDP up by 0.3%, EU28 up by 0.4%, 5. 3. 2014. [ZDE](#)

² Europolitics 4823, ECB should lower rates, says IMF, 6. 3. 2014.

³ Eurostat, Euro area annual inflation stable at 0.8%, 28. 2. 2014. [ZDE](#)

⁴ ECB, Mario Draghi, Press conference, 6. 3. 2014. [ZDE](#)

⁵ Eurogroup, Remarks by Jeroen Dijsselbloem at the press conference following the Eurogroup and IGA meetings of 10 March 2014, 11. 3. 2014. [ZDE](#)

⁶ Council of the European Union, Council updates its position on the single resolution mechanism, 11. 3. 2014. [ZDE](#)

Více informací viz: European Parliament, MEPs lay out final offer on bank single resolution mechanism, 5. 3. 2014. [ZDE](#)

⁷ Council of the European Union, 3302nd Council meeting, Economic and financial affairs, 11. 3. 2014. [ZDE](#)

finalizuje pravidelné hodnocení plnění záchranného programu, na němž závisí poskytnutí další finanční pomoci.⁹ V případě Kypru už došlo ke schválení další pomoci z evropského mechanismu stability (European stability mechanism, ESM) ve výši 150 mil. eur. Optimismus přináší i vývoj a zlepšování ekonomiky v Portugalsku, které má v květnu opustit záchranný program.¹⁰

13. 3. 2014 schválil Evropský parlament zprávy hodnotící práci Trojky. Trojka (ECB, EK a MMF) monitoruje provádění reforem, ke kterým se země ohrožené bankrotu zavázaly. Jelikož se vyskytly pochybnosti o jejich aktivitách, již v prosinci minulého roku zahájil EP vyšetřování její činnosti. Zprávy ocenily práci Trojky, pomoc, kterou poskytla a výsledky, kterých dosáhla. Kritizovány byly ale vnitřní problémy způsobené např. nerovnoměrným rozdělením kompetencí a jednotlivá opatření, které ne vždy reflektovaly specifické podmínky jednotlivých zemí.¹¹ Do budoucna navrhli autoři zprávy např. vytvoření tzv. Evropského měnového fondu, který by kombinoval peníze z ESM se znalostmi a zkušenostmi Evropské komise. Rovněž bylo doporučeno zapojit do záchranného programu ve větší míře Evropský parlament společně s národními parlamenty. Zprávy rovněž poukázaly, že cílem záchranných programů nemůže být pouze snížení veřejného dluhu, musejí být jak ekonomicky efektivní tak i sociálně spravedlivé. Proto musí zahrnovat i vytváření nových pracovních míst či udržitelný růst.¹²

⁸ Eurogroup, Remarks by Jeroen Dijsselbloem at the press conference following the Eurogroup and IGA meetings of 10 March 2014, 11. 3. 2014. [ZDE](#)

⁹ Více informací viz: Eubusiness, Greece gunning for weekend deal with EU-IMF creditors, 14. 3. 2014. [ZDE](#)

¹⁰ Eurogroup, Remarks by Jeroen Dijsselbloem at the press conference following the Eurogroup and IGA meetings of 10 March 2014, 11. 3. 2014. [ZDE](#)

¹¹ European Parliament, Inquiry: how Parliament evaluated the impact of Troika measures, 14. 3. 2014. [ZDE](#)

¹² European Parliament, Lessons learnt: how troubled countries should be saved in future, 13. 3. 2014. [ZDE](#)